

ZIEKTE

door

J. C. RYLE

(1816 - 1900)

vertaald door Tj. de Boer uit Urk

ROMIJN & VAN DER HOFF B.V. - GORINCHEM
1995

Ziekte

'...Dien Gij liefhebt is krank' - Johannes 11:3

Deze woorden zijn bijzonder hartelijk en leerzaam. Zij bevatten de boodschap die Martha en Maria aan Jezus zonden toen hun broeder Lazarus ziek was: 'Heere, zie, dien Gij liefhebt is krank.' Deze boodschap was kort en eenvoudig. Toch is bijna ieder woord vol (van) betekenis.

Let op het kinderlijk geloof van deze vrouwen. Zij wendden zich tot de Heere Jezus in het uur van nood, net zoals het bange kind bij z'n moeder de toevlucht zoekt, of zoals de kompasnaald zich naar de pool richt. Zij wendden zich tot Hem als hun Herder, hun almachtige Vriend, hun Broeder die hen in tegenspoed kan helpen.

Zo verschillend als zij waren in hun natuurlijke geaardheid, in deze zaak waren de zusters het volkomen met elkaar eens. Christus' hulp was hun eerste gedachte op de dag dat zij in moeilijkheden kwamen. Christus was de toevlucht waarheen zij in het uur van nood vluchtten. Let op de eenvoud en bescheidenheid waarmee ze over Lazarus spreken. Zij noemen hem 'dien Gij liefhebt.' Ze zeggen niet: 'hij die U liefheeft, in U gelooft, U dient', maar 'dien Gij liefhebt.'

Martha en Maria waren diep door God onderwezen. Zij hadden geleerd dat Christus de ware Grond van verwachting en het ware fundament van de hoop is. Een blik naar binnen, op onze liefde tot Christus is een pijnlijke teleurstelling, een blik naar boven, op Christus' liefde voor ons, is vrede.

Bemerkt, in de laatste plaats, de roerende situatie die de boodschap van Martha en Maria vermeldt: '*...dien Gij liefhebt is krank.*' Lazarus was een goede man, bekeerd, gelovig, vernieuwd, geheiligd, een vriend van Christus en een erfgenaam van de heerlijkheid.

En toch was Lazarus ziek! Dan is ziekte geen teken dat God misnoegd is. Ziekte is bedoeld een zegen voor ons te zijn, en niet een vloek. 'Alle dingen werken mede ten goede, degenen die God liefhebben, namelijk degenen die naar Zijn voornemen geroepen zijn.' 'Hetzij leven, hetzij dood, hetzij tegenwoordige, hetzij toekomstige dingen, zij zijn alle uwe. Doch gij zijt van Christus, en Christus is Gods.' (Romeinen 8:28 en 1 Corinthe 3:22, 23). Gelukkig zijn zij die kunnen zeggen wanneer ze ziek zijn: 'dit is een daad van mijn Vader, dat moet goed zijn.'

Ik vraag de aandacht van mijn hoorders voor het onderwerp: 'ziekte'. Het onderwerp is er een dat we vaak onder ogen moeten zien. We kunnen het niet vermijden. Er is geen profetisch oog voor nodig om te zien dat ziekte om de beurt ieder van ons op een dag zal treffen. 'Midden in het leven zijn wij in de dood.'

Laten we ons enkele ogenblikken terugtrekken en als christenen ziekte beschouwen. Deze beschouwing zal haar komst niet verhaasten en onder Gods zegen moge zij ons wijsheid leren. Bij de beschouwing van het onderwerp ziekte zijn er drie zaken die onze aandacht vragen. Over elk van die zal ik een paar woorden zeggen.

1. De algemene invloed van ziekte.

Bij dit punt hoef ik niet lang stil te staan. Het bewijs ervan leveren zou slechts het vermenigvuldigen van waarheden zijn. Ziekte is overal. In Europa, in Azië, in Afrika, in Amerika, in hete landen en in koude, onder beschaafde volken en bij woeste stammen. Mannen, vrouwen en kinderen worden ziek en sterven. Ziekte komt voor onder alle standen. Genade brengt een gelovige niet buiten het bereik ervan. Rijken kunnen zich er niet van vrijkopen. Rangen en standen kunnen haar aanvallen niet voorkomen. Koningen en hun onderdanen, meesters en hun knechten, rijke en arme mensen, geleerden en ongeletterden, dokters en patiënten, predikers en hoorders, *allen* worden geveld door deze grote vijand. Het huis van een Engelsman wordt zijn kasteel genoemd, maar er bestaan geen

deuren en tralies die ziekte en dood buiten kunnen houden.

Ziekte is er in vele vormen en beschrijvingen. Van onze hoofdschedel tot onze voetzool zijn wij vatbaar voor ziekte. Wat we aan lijden kunnen dragen is iets verschrikkelijks om te beschouwen. Wie kan de smarten tellen waardoor ons lichaam aangevallen kan worden? Naar mijn mening is het niet zo verbazingwekkend dat mensen zo spoedig zouden sterven, maar veeleer dat ze zo lang zouden leven.

Ziekte is doorgaans een van de meest vernederende en benauwende beproevingen die een mens kunnen overkomen. Het kan de sterkste veranderen in een klein kind, en maken dat hij zichzelf als 'de sprinkhaan een last' voelt. (Pred. 12:5). Zij kan de sterkste van zijn kracht beroven en hem laten trillen als er een speld valt. De verbinding tussen lichaam en geest is verbazend nauw. De invloed die sommige ziektes kunnen uitoefenen op de natuur en de geest is geweldig groot.

Er bestaan pijnen in de hersenen, de lever en de zenuwen die iemand met de geest van een Salomo in een toestand kunnen brengen die weinig beter is dan die van een klein kind. Wie zou willen weten in welke diepten van vernedering de arme mens kan vallen, behoeft slechts korte tijd bij een ziekbed te vertoeven. Ziekte is niet te voorkomen door iets dat een mens kan doen.

De gemiddelde leeftijd moge ongetwijfeld wat verlengd zijn; de kunde van de doktoren moge voortduren nieuwe geneesmiddelen ontdekken, en verbazingwekkende genezingen aanbrengen; het van kracht worden van verstandige sanitaire maatregelen moge het sterftecijfer in een land verlagen. Maar, ondanks dit alles - of men leeft in gezonde of ongezonde streken, of men behandeld wordt met homeopathie of allopathie - mensen zullen ziek worden en sterven. 'Aangaande de dagen onzer jaren, daarin zijn zeventig jaren, of, zo wij zeer sterk zijn tachtig jaren.' (Psalm 90:10). Dat getuigenis is inderdaad waar. Het was waar toen het 3500 jaar geleden geschreven werd, en het is nog waar.

Welnu, wat kunnen wij leren van dit grote feit - het algemene voorkomen van ziekte? Hoe zullen we het verklaren? Welke uitleg

kunnen we ervan geven? Welk antwoord zullen we aan onze kinderen geven als ze ons vragen: 'vader, waarom worden mensen ziek en sterven ze? Dit zijn ernstige vragen. Een paar woorden hierover zijn wel op hun plaats.

Kunnen we voor een moment veronderstellen dat God in de beginne ziekte en kwalen geschapen heeft? Kunnen we ons inbeelden dat Hij, Die onze wereld in zo'n volkomen orde schiep, de Schepper was van nodeloos lijden en pijn? Kunnen we ons indenken dat Hij, die alle dingen 'zeer goed' maakte, Adams geslacht voorbestemde tot onnodig ziek worden en sterven? Naar mijn mening is dit idee dwaas. Het brengt een grote onvolmaaktheid aan temidden van Gods volkomen werk. Daarom moet ik een andere oplossing vinden om mijn geest tevreden te stellen.

De enige verklaring die mij voldoening geeft, is die welke de Bijbel aanwijst. Er is iets in de wereld gekomen dat de mens uit zijn oorspronkelijke staat bracht, en hem beroofde van zijn oorspronkelijke voorrechten. Er is iets binnengekomen dat, zoals een handvol kiezelsteentjes geworpen in een machine, de volmaakte orde van Gods schepping heeft bedorven!

En wat is dat 'iets'? Ik antwoord, in één woord: het is zonde! 'De zonde is in de wereld ingekomen en door de zonde de dood' (Romeinen 5:12). Zonde is de oorspronkelijke oorzaak van alle ziekte, kwalen, pijn en lijden, die op de aarde heersen. Zij maken alle deel uit van de vloek die in de wereld kwam toen Adam en Eva van de verboden vrucht aten, en vielen.

Er zou geen ziekte zijn geweest, als er geen val was geweest. Er zou geen ziekte zijn geweest als er geen zonde geweest was. Bij dit punt wacht ik een ogenblik, en toch dwaal ik niet van mijn onderwerp af. Ik wacht om mijn lezers eraan te herinneren dat er geen standpunt zo onhoudbaar is als dat, dat wordt ingenomen door de atheïst en de deïst, oftewel door degene die niet de Bijbel gelooft.

Iedere jonge lezer, die verward wordt door de onbeschaamde en schoonschijnende argumenten van de ongelovige, raad ik aan om goed het belangrijkste onderwerp te bestuderen - de moeilijkheden

van ongelooft. Ik verklaar openlijk dat het veel meer geloof vraagt om een ongelovige te zijn dan om een christen te zijn! Ik zeg rond-uit dat er grote duidelijke feiten zijn in de toestand van de mensheid, die slechts de Bijbel ons kan verklaren, en dat het meest opvallende van die feiten het algemene voorkomen van pijn, ziekte en kwalen is. Kortom een van de machtigste moeilijkheden op de weg van atheïsten en deïsten is het lichaam van de mens.

U hebt vast wel eens gehoord van atheïsten. Een atheïst is iemand die belijdt dat er geen God is, geen Schepper, geen Eerste Oorzaak, en dat alle dingen in deze wereld door toeval ontstonden. Zullen we dan luisteren naar een leer zoals deze? Breng een atheïst eens naar de medische faculteit van een universiteit en vraag hem de wonderlijke samenhang van het menselijk lichaam te bestuderen. Toon hem de on-geëvenaarde kunde waarmee ieder gewricht, iedere ader, klep, spier, pees en zenuw, ieder bot en lid is gevormd. Toon hem de volmaakte aanpassing van ieder deel van het menselijk lichaam voor het doel waartoe het dient. Toon hem de duizenden fijnzinnige vondsten om slijtage op te vangen, en om de dagelijkse kracht te leveren.

En vraag dan deze man, die het bestaan van een God ontkent of dit wonderlijke mechanisme het resultaat van toeval kan zijn. Vraag hem of dit eerst ontstond door geluk en toeval. Vraag hem of hij ook zo denkt over zijn horloge, over het brood dat hij eet of de jas die hij draagt. O nee! Het ontstaan is een onoverkomelijke moeilijkheid op de weg van de atheïst; ER IS EEN GOD!

U zult wel eens gehoord hebben van deïsten. En deïst is iemand die belijdt te geloven dat er een God bestaat, die de aarde en alle dingen daarop geschapen heeft. Maar hij gelooft de Bijbel niet. 'Een God, maar geen Bijbel - een Schepper, maar geen Christendom!' Dit is de belijdenis van de deïst. Zullen we dan luisteren naar zo'n leer? Ga heen, zeg ik, en breng een deïst naar een ziekenhuis en laat hem enkele van de verschrikkelijke uitwerkingen van kwalen zien. Breng hem bij het bed van een lief kind, dat nog nauwelijks goed en kwaad kan onderscheiden, en een ongeneeslijke kanker heeft. Zend hem naar de afdeling waar een liefhebbende moeder van een

groot gezin in de laatste fase van een slopende ziekte verkeert. Vestig zijn aandacht op de folterende pijnen en kwellingen waaraan het vlees is onderworpen en vraag hem er een verklaring voor te geven. Vraag deze man, die gelooft dat er een grote en wijze God is, Die de wereld geschapen heeft, maar de Bijbel niet kan geloven; vraag hem hoe hij deze sporen van wanorde en onvolmaaktheid in Gods schepping kan verklaren. Vraag deze man - die de christelijke religie bespot en te verstandig is om in Adams val te geloven, vraag hem vanuit *zijn* theorie het algemene voorkomen van ziekte te verklaren. U zult het tevergeefs vragen. U zult geen afdoend antwoord krijgen. Ziekte en lijden zijn onoverkomelijke moeilijkheden op de weg van de deïst! De mens heeft gezondigd, en daarom lijdt de mens. Adam viel uit zijn eerste staat en daarom worden Adams kinderen ziek, en sterven.

Het algemene voorkomen van ziekte is een van de indirecte bewijzen dat de Bijbel waar is. De Bijbel verklaart het. De Bijbel beantwoordt de vragen die in iedere onderzoekende geest op zullen komen. Geen andere religieuze systemen kunnen dit doen. Hierin schieten zij alle tekort. Zij zwijgen; zij worden beschaamd. Alleen de Bijbel kan dit onderwerp onder ogen zien. Zij verklaart openlijk het feit dat de mens een gevallen schepsel is, en met dezelfde openheid verkondigt zij een krachtig geneesmiddel om in al zijn behoeften te voorzien. Ik voel me gedrongen tot de conclusie dat de Bijbel van God is. 'Uw woord is de waarheid.' (Johannes 17:17).

2. Algemene weldaden die ziekte met zich meebrengt.

Het woord weldaden gebruik ik met overleg. Ik voel dat het van groot belang is dat we dit deel van ons onderwerp duidelijk zien. Want ik weet heel goed dat ziekte een van de *veronderstelde* zwakke punten is in Gods wereldbestuur, waar sceptische geesten graag over uitweiden. 'Kan God een God van genade zijn, als hij ziekte toelaat. Hij zou ziekte en pijn kunnen voorkómen, maar Hij doet het niet. Hoe kan dat zo zijn?' Dit is de redenering die vaak in het hart van de mensen opkomt. Ik vraag allen die het moeilijk vinden

het vóórkomen van ziekte in overeenstemming te brengen met Gods liefde, de mate te beschouwen waarin de mens zich steeds weer onderwerpt aan tegenwoordig verlies, terwille van toekomstige winst; aan tegenwoordig verdriet, terwille van toekomstige vreugde; aan tegenwoordige pijn terwille van toekomstige gezondheid. Het zaad wordt in de aarde geworpen en het verrot; maar we zaaien in de hoop op een toekomstige oogst. De vader van een gezin ondergaat een of andere vreselijke chirurgische ingreep: maar hij verdraagt die in de hoop op toekomstig herstel. En nu vraag ik de mens dit belangrijke principe toe te passen op Gods wereldbestuur.

Ik herhaal nog eens, dat ik met opzet en overleg spreek van de 'weldaden' van ziekte. Ik ken het lijden en de pijn die ziekte als gevolg heeft. Ik erken de ellende en ongelukkigheid die het vaak met zich meebrengt. Maar ik kan het niet als een onverdeeld kwaad zien. Ik zie er een wijze toelating van God in. Ik beschouw het als een nuttige voorziening om de verwoestingen van zonde en duivel tussen de zielen der mensen te beteugelen. Indien de mens nooit gezondigd had, zou ik het spoor kwijt zijn geraakt bij 't onderscheiden van de weldaad van ziekte. Maar omdat de zonde in de wereld is, kan ik zien dat ziekte goed is. Het is net zo goed een zegen als een vloek. Het is een harde leermeester, dat geef ik toe. Maar het is een echte vriend voor 's mensen ziel, want:

Ziekte helpt de mensen te herinneren aan de dood.

De meeste mensen leven alsof ze nooit zullen sterven. Zij jagen hun zaken na, of plezier, of politiek, of wetenschap alsof de aarde hun eeuwig huis was. Zij maken plannen en schema's voor de toekomst, net zoals de rijke dwaas in de gelijkenis. Net alsof ze een lange levensduur hadden en geen huurders waren wie elk moment de huur opgezegd kan worden. Een ernstige ziekte gaat soms ver om deze misleidingen te verdrijven. Het doet de mensen ontwaken uit hun dagdromen, en herinnert hen eraan dat ze moeten sterven net zo goed als leven. Dit nu, zeg ik met nadruk, is een machtig goed iets!

Ziekte help om mensen ernstig over God te laten nadenken.

En, over hun zielen, en over de toekomstige wereld. In hun gezonde dagen kunnen de meeste mensen geen tijd vinden voor zulke gedachten. Zij houden er niet van. Ze zetten ze van zich af, of noemen ze verwarrend en onaangenaam. Nu heeft een ernstige ziekte soms de wonderlijke kracht om deze gedachten teweeg te brengen, en ze voor de ogen van de ziel te stellen. Zelfs een goddeloze koning zoals Benhadad kon toen hij ziek was aan Eliza denken. (2 Koningen 8:8). Zelfs heidense zeelieden werden bang toen de dood in zich was en 'riepen ieder tot zijn god'. (Jona 1:5). Voorwaar, iedere zaak die de mens aan het denken zet, is goed.

Ziekte helpt de harten der mensen te vermurwen en ze wijsheid te leren.

Het natuurlijke hart is zo hard als een steen. Het kan geen goed zien in iets dat niet tot dit leven behoort, en geen blijdschap, behalve in deze wereld. Een lange ziekte gaat soms ver om deze gedachten te verbeteren. Zij stelt de leegheid en holheid voor van wat de wereld 'goede' dingen noemt, en zij leert ons er niet aan te hechten. De zakenman leert dat geld alleen niet alles is wat het hart verlangt. De vrouw van de wereld ontdekt dat kostbare kleren, het lezen van romans en de verslagen van bals en opera's slechte vertroosters zijn in een ziekenkamer. Voorwaar, iedere zaak die ons verplicht onze gedachten over aardse dingen te veranderen, is werkelijk iets goeds!

Ziekte helpt om ons te vernederen.

Wij zijn allen van nature trots en hoogmoedig. Weinigen, zelfs van de armsten, zijn vrij van deze infectie. Weinigen worden er gevonden, die niet neerzien op een ander, en zichzelf heimelijk vleien dat zij 'niet gelijk andere mensen zijn.' Een ziekbed is een machtige temmer van dergelijke gedachten. Het dringt de machtige waarheid aan ons op dat wij allen arme wormen zijn, dat wij 'lemen huizen bewonen' en 'verbrijzeld worden voor de motten'. (Job 4:19). Koningen en onderdanen, heren en knechten, rijken en armen zijn

allen stervelingen, die spoedig zij aan zij voor Gods rechterstoel zullen staan. In het zicht van de doods-kist en het graf is het niet gemakkelijk om trots te zijn. Voorwaar, iedere zaak die deze les leert, is goed!

Tenslotte helpt ziekte om 's mensen godsdienst te beproeven van welk soort of die is.

Er zijn niet veel mensen op aarde die helemaal geen godsdienst hebben. Maar slechts weinigen hebben een godsdienst die onderzoek kan verdragen. Velen zijn tevreden met gewoonten, overgeleverd van hun vaders. Zij kunnen geen verantwoording afleggen van de hoop die in hen is. Dan is een kwaal soms het beste voor een mens, om hem de algehele leegheid te laten zien van de grondslag zijner ziel. Het toont hem vaak dat hij geen vastigheid onder de voeten heeft, en geen stevigheid onder zijn handen. Het doet hem beseffen dat hij, hoewel hij een soort godsdienst had, z'n hele leven een 'onbekende god' heeft aanbeden. Vele soorten van geloof zien er goed uit op de rustige wateren van de gezondheid, maar blijken uiterst ongezond en nutteloos op de ruwe golven van het ziekbed. De najaarsstormen brengen vaak de gebreken van de woning van een mens aan het licht, en ziekte laat vaak de snoodheid van zijn ziel zien. Voorwaar, iedere zaak die ons het ware karakter van ons geloof toont, is goed!

Ik zeg niet dat ziekte deze weldaad verleent aan allen die ziek worden. Helaas! dat kan ik helemaal niet zeggen! Duizenden worden jaarlijks op een ziekbed neergelegd - en genezen weer - die er duidelijk géén les van leerden en weer naar de wereld terugkeerden. Duizenden worden jaarlijks ziek tot op de rand van het graf, en ontvangen er niet meer geestelijke indrukken van dan de beesten die omkomen. Terwijl ze leven en wanneer ze sterven hebben ze geen gevoel. Dit zijn verschrikkelijke dingen om uit te spreken, maar ze zijn waar. De mate van dorheid en doodsheid die 's mensen hart kan bevangen, is een diepte die ik niet kan peilen. Maar, verleent ziekte de weldaden waarover ik heb gesproken dan slechts aan weinigen? Dat wil ik niet beweren. Ik geloof dat ziekte in veel

gevallen indrukken veroorzaakt, die min of meer verwant zijn aan die waarvan ik zojuist gesproken heb. Ik geloof dat in veler geest ziekte Gods 'dag van bezoeking' is, en dat op een ziekbed steeds weer gevoelens naar boven komen die, als er een goed gebruik van gemaakt werd, door Gods genade zouden leiden tot zaligheid. Ik geloof dat in warme landen ziekte vaak de weg baant voor de zending, en maakt dat de arme afgodendienaar een welwillend oor leent aan de blijde boodschap van het Evangelie. Ik geloof dat in ons land ziekte een van de grootste hulpen is voor de evangeliedienaar, en dat in dagen van ziekte vaak preken en goede raad worden aangehoord, die we in onze gezonde dagen hebben verwaarloosd. Ik geloof dat ziekte een van Gods belangrijkste middelen is tot redding van een mens. Hoewel de gevoelens die het teweeg brengt vaak tijdelijk zijn, is het toch ook een middel waardoor de Geest doeltreffend werkt in het hart.

Samengevat, ik ben er van overtuigd dat de ziekte van 's mensen lichaam in Gods wonderlijke voorzienigheid vaak heeft geleid tot redding van de ziel. Voor we het onderwerp ziekte verlaten nog één opmerking. Als ziekte die zaken kan doen waarover ik gesproken heb - en wie zal dat ontkennen - als ziekte in een goddeloze wereld kan helpen om mensen aan het denken te zetten over God en hun zielen, dan verleent het weldaden aan de mensheid.

Wij hebben het recht niet om te mopperen over ziekte en te klagen over zijn aanwezigheid in de wereld. Wij behoorden God er voor te danken. Het is Gods getuigenis, het is de raadsman der ziel. Het schudt het geweten wakker en zuivert het hart. Daarom heb ik het recht u te vertellen dat ziekte een zegen is, en geen vloek; winst en geen schade, een vriend en geen vijand voor de mensheid. Zo lang wij in een wereld leven die vol zonde is, is het een genade dat het een wereld is waarin ziekte is!

3. Bijzondere taken die ziekte oplegt.

Ik zou het jammer vinden het onderwerp ziekte te verlaten zonder ook iets te zeggen over dit punt. Het is van het grootste

belang niet tevreden te zijn met algemeenheden als men Gods boodschap voor zielen overdraagt. Ik wil graag ieder die dit leest zijn bijzondere verantwoordelijkheid met betrekking tot dit onderwerp op het hart drukken. Ik zou willen dat niemand dit boekje neerlegde alvorens antwoord te geven op deze vragen: 'Welke praktische les heb ik geleerd?' en: 'Wat moet ik in een wereld vol ziekte en dood doen?' Een zeer belangrijke plicht welke het vóórkomen van ziekte met zich meebrengt is die om te leven zo, dat men steeds bereid is God te ontmoeten. Ziekte is een herinnering aan de dood. De dood is de deur waar wij allen door moeten naar het oordeel. Het oordeel is de tijd waarop wij uiteindelijk God moeten zien, van aangezicht tot aangezicht. Waarlijk, de eerste les die een inwoner van een zieke en stervende wereld zou moeten leren is zich voor te bereiden om zijn God te ontmoeten.

Wanneer bent u bereid om God te ontmoeten? Nooit, totdat uw misdaden vergeven worden en uw zonde bedekt wordt. Nooit, totdat uw hart wordt vernieuwd en uw wil leert zich te verheugen in Gods wil! U hebt veel zonden. Wanneer u naar de kerk gaat wordt u iedere zondag voorgehouden dit te belijden: Het bloed van Jezus Christus alleen kan de zonden afwassen. Alleen de rechtvaardigheid van Christus kan u aanvaardbaar maken voor het aangezicht Gods. Geloof, eenvoudig kinderlijk geloof alleen, kan u deel geven aan Christus en zijn weldaden. Zou u willen weten of u bereid bent God te ontmoeten? Wel, waar is uw geloof? Uw hart is van nature ongeschikt voor Gods nabijheid. U hebt geen recht behagen in het doen van Zijn wil. De Heilige Geest moet u omvormen naar het beeld van Christus. De oude dingen moeten voorbijgaan, alle dingen moeten nieuw worden. Zou u willen weten of u bereid bent God te ontmoeten? Wel, waar is uw genade? Waar zijn de bewijzen van uw bekering en heiligmaking? Ik geloof dat dit, en niet minder dan dit, bereidheid is om God te ontmoeten.

Vergeving van zonden en gepastheid voor Gods aanwezigheid - rechtvaardiging door het geloof en heiliging van het hart, het bloed van Christus op ons gesprenkeld, en de geest van Christus in ons wonend - dit zijn de grote en wezenlijke zaken van de chris-

telijke religie. Dit zijn niet slechts woorden, om stof te leveren voor ruzieënde theologen; het zijn eenvoudige betrouwbare werkelijkheden. Te leven in het daadwerkelijke bezit van deze zaken is de eerste plicht waarop ik u wijs.

Een andere zeer belangrijke plicht welke het vóórkomen van ziekte u oplegt is om zo te leven, dat u bereid bent het geduldig te dragen. Ziekte is zonder twijfel een beproeving voor vlees en bloed. Ons zenuwstelsel verzwakt, en onze natuurlijke kracht verminderd, verplicht om stil te zitten en uitgeschakeld van onze gewone taken; al onze plannen verstoord te zien en in onze bedoelingen teleurgesteld te worden, dagen en nachten van vermoeidheid en pijn te verdragen - dit alles is een zware druk op onze arme zondige natuur. Geen wonder als opstandigheid en ongeduld door ziekte aan het licht komen! Voorwaar, in een stervende wereld als deze zouden wij geduld moeten leren oefenen.

Hoe zullen *wij* leren ziekte geduldig te dragen, als het ónze beurt is? In tijden van gezondheid moeten wij voorraden van genade aanleggen; wij moeten de heiligende invloed van de Heilige Geest over onze onhandelbare karakters en gezindheden zoeken. We moeten echt werk maken van onze gebeden, en gedurig kracht vragen om Gods wil niet alleen te verdragen, maar ook te doen. Zulke kracht wordt verkregen door de begeerte: 'Zo gij iets begeert zult in Mijn Naam, Ik zal het doen!' (Johannes 14:14).

Ik denk dat het niet overbodig is bij dit punt stil te staan. Want ik geloof dat de lijdelijke genades van het christendom veel minder aandacht krijgen dan ze verdienen. Zachtmoedigheid, vriendelijkheid, lankmoedigheid, geloof en geduld worden alle in het Woord van God genoemd als vruchten van de Geest. Het zijn lijdelijke genades, die bij uitstek God verheerlijken. Zij zetten mensen, die de aktieve kant van het christendom verachten, vaak aan het denken. Nooit blinken deze genades zo helder als in de ziekenkamer. Zij stellen veel zieken in staat een stil gebed te prevelen, dat degenen rondom hen nimmer vergeten.

Wilt u uw christen-zijn in de ogen van anderen begeerlijk ma-

ken? Zou u de leer die u belijdt willen versieren? Gebruik dan de aanwijzing die ik u deze dag geef. Leg een voorraad genade aan tegen de tijd van ziekte. Ook als uw ziekte niet tot de dood is zal het dan zijn 'ter heerlijkheid Gods.' (Johannes 11:4).

Een volgende zeer belangrijke plicht die de aanwezigheid van ziekte u oplegt is die, om altijd bereid te zijn mee te leven met uw medemensen en ze te helpen. Ziekte is nooit erg ver van ons. Er zijn maar weinig gemeenten waar u niet iemand ziek zult vinden. Maar overal waar ziekte is, is de roeping tot plicht. In sommige gevallen een beetje tijdelijke hulp, een vriendelijke visite, een vriendelijke vraag, alleen maar een betuiging van deelnemen, kunnen heel goed doen. Dit zijn de soort dingen die pijnen verzachten, mensen bij elkaar brengen en goede gevoelens bevorderen. Dit zijn wegen waardoor u tenslotte mensen tot Christus kunt leiden en hun zielen redden. In een wereld vol ziekte en pijn moeten wij 'elkanders lasten dragen' en 'goedertieren zijn jegens elkander'. (Galaten 6:2a; Efeze 4:32a).

Ik geloof zeker dat deze dingen voor sommigen klein en onbeduidend kunnen schijnen. Zij moeten beslist iets groots en heldhaftigs doen! Ik durf te zeggen dat nauwkeurige aandacht voor deze kleine daden van broederlijke liefde een van de duidelijkste bewijzen is dat men 'de geest van Christus' heeft. Het zijn daden waarin onze gezegende Meester Zelf overvloedig was. Hij is altijd 'het land doorgestaan, goeddoende' aan de zieken en bedroefden. (Hand. 10:38). Het zijn daden waaraan Hij grote waarde hecht in dat ernstigste gedeelte uit de Schrift, de beschrijving van het laatste oordeel. Hij zegt dan: 'Ik ben krank geweest en gij hebt Mij bezocht' (Matthéüs 25:36).

Hebt u enig verlangen de waarheid van uw barmhartigheid te beproeven - die gezegende genade waarover zo velen spreken en die zo weinigen beoefenen? Als u dat verlangen hebt, pas dan op voor ongevoelig egoïsme en verwaarlozing van uw zieke broeders. Zoek ze op. Help ze als ze hulp nodig hebben. Toon uw medelijden met hen. Probeer hun lasten te verlichten. Boven dit

alles, streef ernaar goed te doen aan hun zielen. Als het hen al geen goed doet, zal het in ieder geval u goed doen. Het zal uw hart bewaren voor murmureren. Het zal een zegen blijken te zijn voor uw ziel. Ik geloof vast dat God ons toetst en beproeft door ieder geval van ziekte in onze omgeving. Door lijden toe te laten, beproeft Hij of christenen enig gevoel hebben. Pas op, opdat u niet gewogen wordt in de weegschaal en te licht bevonden wordt. Als u kunt leven in een zieke en stervende wereld en geen gevoel hebt voor anderen, moet u nog veel leren.

Ik verlaat dit deel van mijn onderwerp. Ik heb de gedachten die ik voorstellen noemde geopperd, en ik bid God dat ze in veler geest iets mogen uitwerken. Ik herhaal: de dagelijkse bereidheid om God toe ontmoeten, het dagelijks bereid zijn om geduldig te lijden en de dagelijkse bereidwilligheid om hartelijk mee te leven zijn duidelijke plichten, die ziekte ons allen oplegt. Het zijn plichten binnen ieders bereik. In het noemen ervan vraag ik niets buitengewoons of onredelijks. Ik vraag niemand zich terug te trekken in een klooster en de plichten van zijn post te verwaarlozen. Ik wil alleen dat de mensen zich ervan bewust worden dat ze leven in een zieke en stervende wereld. En dat ze dienovereenkomstig leven. En ik verklaar openlijk dat de mens die het leven leeft van geloof en heiligheid en geduld en barmhartigheid niet alleen de echte christen is, maar ook de wijste en verstandigste mens.

Toepassing.

Nu besluit ik met vier woorden van praktische toepassing. Ik wil dat het onderwerp van deze predikatie aangewend wordt voor geestelijk gebruik. Terwijl ik dit spreek is het het verlangen van mijn hart en mijn gebed tot God om zielen goed te doen.

In de eerste plaats stel ik een *vraag*, waarvoor ik, als Gods afgezant, uw serieuze aandacht vraag. Het is een vraag die vanzelf opkomt uit het onderwerp waarover ik geschreven heb. Het is een vraag die ons allen aangaat, van iedere rang en stand. Ik vraag u:

wat zult u doen als u ziek bent? Voor u zal net zo goed als voor anderen de tijd komen dat u door het donkere dal van de schaduw des doods moet gaan. Het uur moet komen dat u, evenals al uw voorvaderen, ziek zult worden en sterven. Die tijd kan dichtbij zijn of veraf. God alleen weet het. Maar wanneer die tijd ook zijn zal, weer vraag ik: wat zult u dan doen? Waarheen bent u van plan u te wenden ter bemoediging? Waarop rust uw ziel? Waarop bouwt u uw hoop? Waar zult u troost vinden? Ik bid u deze vragen niet opzij te zetten. Laat toe dat ze op uw geest inwerken en rust niet voor u er een bevredigend antwoord op kunt geven. Speel niet met die kostbare gave, een onsterfelijke ziel. Stel de beschouwing van de zaak niet uit tot gelegener tijd. Reken niet op een sterfbedbekeering. De grootste zaak moet zeker niet tot het laatste overgelaten worden. Een stervende moordenaar werd gered opdat de mensen niet zouden wanhopen, maar slechts één, opdat niemand erop zou rekenen. Ik herhaal de vraag. Ik ben er zeker van dat die antwoord verdient. 'Wat zult u doen als u ziek bent?'

Als u voor altijd in deze wereld zou leven zou ik u niet aanspreken zo als ik nu doe. Maar dat kan niet; er is geen ontkomen aan het algemene lot van de gehele mensheid. Niemand kan voor ons sterven. De dag zal komen dat wij ieder naar ons eeuwig huis zullen gaan. Voor die dag wil ik u bereid hebben. Het lichaam dat nu zo veel aandacht van u opeist - het lichaam dat u nu kleedt, voedt, en warmt met zo veel zorg - dat lichaam moet tot het stof weerkeren. O, denk u eens in hoe verschrikkelijk het aan het eind zou blijken te zijn als u overal voorzieningen voor getroffen had, behalve voor die ene noodzakelijke zaak - het lichaam verzorgd te hebben maar de ziel verwaarloosd te hebben - te sterven, daadwerkelijk, en geen teken te geven van gered te zijn! Nog eens vraag ik u met nadruk: 'Wat zult u doen als u ziek bent?'

Vervolgens geef ik *raad* aan allen die voelen dat zij die nodig hebben en gewillig zijn die aan te nemen, aan allen die voelen dat zij nog niet bereid zijn om God te ontmoeten. Die raad is kort en eenvoudig. Stel uzelf zonder uitstel in kennis met de Heere Jezus

Christus. Heb berouw, bekeert u, vliedt tot Christus en wordt gered. Of u hebt een ziel òf u hebt er geen. U zult zeker niet ontkennen dat u er een hebt. Als u dan een ziel hebt, zoek dan de zaligheid van uw ziel. Van al het gokken in de wereld is er geen gok zo roekeloos als die van de man die onbereid leeft om God te ontmoeten, en zijn bekering nog uitstelt. Of u hebt zonden òf u hebt ze niet. Als u ze hebt (en wie zal dat durven ontkennen?), breek dan met deze zonden, houdt op met uw overtredingen en keer u zonder uitstel van hen af. Of u hebt een Redder nodig òf niet. Als u Die nodig hebt, vlucht dan nog op deze dag naar de enige Redder en roep Hem krachtig toe uw ziel te redden. Wendt u nú tot Christus. Zoek Hem door het geloof. Beveel uw ziel in Zijn hoede. Roep Hem krachtig aan om vergeving en vrede met God. Vraag Hem de Heilige Geest op u uit te gieten en u een waar christen te maken. Hij zal u horen. Het doet er niet toe wie u bent geweest, Hij zal u horen. Het doet er toe wie u bent geweest, Hij zal uw gebed niet weigeren. Hij heeft gezegd: 'Die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen.' (Johannes 6:37).

Pas op voor een vaag en onduidelijk christendom . Wees niet tevreden met een algemene hoop dat alles in orde is omdat u tot de kerk behoort en dat alles tenslotte goed zal komen omdat God genadig is. Rust niet zonder persoonlijke vereniging met Christus Zelf; totdat u het getuigenis des Geestes in uw hart hebt dat u gewassen bent en geheiligd en gerechtvaardigd en één met Christus en Christus in u is. Rust niet totdat u met de apostel kunt zeggen: 'Ik weet Wien ik geloofd heb, en ben verzekerd, dat Hij machtig is mijn pand, bij Hem weggelegd, te bewaren tot dien dag.' (2 Timothéüs 1:12).

Vage, onduidelijke en onbepaalde godsdienst kan het erg goed doen in een tijd van gezondheid. Het zal nooit genoeg zijn in dagen van ziekte. Een louter formeel, oppervlakkig kerkklidmaatschap kan een mens door de zonneschijn van jeugd en welvaart dragen. Het zal volkomen tekortschieten wanneer de dood in zicht is. Niets zal dan voldoende zijn behalve de ware hartsvereniging met Christus.

Christus tussenbeide komend voor ons aan Gods rechterhand; Christus gekend en geloofd als onze Priester, onze Geneesheer, onze Vriend; Christus alleen kan de dood van zijn prikkel beroven en ons in staat stellen ziekte zonder vrees te beschouwen. Hij alleen kan bevrijden degenen die met vreeze des doods bevangen zijn.

Ik zeg tegen iedereen die raad nodig heeft: leer Christus kennen. Als u ooit hoop en troost wilt hebben op het ziekbed, leer Christus kennen. Zoek Christus, wend u tot Christus. Ga met alle zorg en moeite naar Hem toe als u Hem kent. Hij zal voor u zorgen en u door alles heen dragen. Stort uw hart voor Hem uit als uw geweten belast wordt. Hij is met recht een Biechtvader. Hij alleen kan u vrijspreken en de last wegnemen. Wend u eerst naar Hem in dagen van ziekte, zoals Martha en Maria. Blijf op Hem zien tot uw laatste snik. Christus is waard gekend te worden. Hoe meer u Hem kent, des te meer zult u Hem liefhebben. Leer Christus dan kennen!

In de derde plaats spoor ik alle ware christenen aan zich te herinneren hoeveel zij God kunnen verheerlijken in een tijd van ziekte, en *stil in Gods hand te liggen als ze ziek zijn*. Ik vind het erg belangrijk om dit punt aan te roeren. Ik weet hoe het hart van een gelovig mens geneigd is te verzwakken, en hoe de satan druk bezig is twijfels en vragen naar voren te brengen wanneer het lichaam van een christen ziek is. Ik heb iets gezien van de neerslachtigheid en zwaarmoedigheid die soms over Gods kinderen komt wanneer ze plotseling wegens ziekte hun werk niet kunnen doen en verplicht zijn stil te zitten. Ik heb bemerkt hoe sommige goede mensen in zulke tijden geneigd zijn zichzelf te kwellen met ziekelijke gedachten en in hun hart zeggen: 'God heeft mij verlaten: ik ben verstoten uit Zijn ogen.'

Ik vraag alle zieke gelovigen ernstig, zich te herinneren dat ze God net zo veel kunnen eren door geduldig te lijden als door actief bezig te zijn. Het toont vaak meer genade stil te zitten dan heen en weer te gaan en grote werken te volbrengen. Ik bid hen in gedachten te houden dat Christus net zo goed voor hen zorgt wanneer ze ziek zijn, als dat Hij doet wanneer ze gezond zijn, en dat alleen al

de kastijding die ze zo plotseling voelen in liefde wordt gezonden en niet in toorn.

Boven dit alles bid ik hen zich het medelijden van Jezus te herinneren voor al Zijn zwakke leden. Ze worden altijd teder verzorgd door Hem, maar nooit zo goed als in hun tijden van nood. Christus heeft veel ervaring gehad met ziekte, Hij kent het hart van een ziek mens. Hij zag gewoonlijk 'alle ziekten en kwalen' toen Hij op aarde was. Hij had bijzondere aandacht voor de zieken in de dagen Zijns vleses. Hij heeft nog steeds bijzondere aandacht voor hen. Ziekte en lijden, denk ik vaak, maken gelovigen in ervaring meer gelijk aan hun Heere dan gezondheid. 'Hij heeft onze krankheden op Zich genomen en onze smarten heeft Hij gedragen.' (Jesaja 53:4, Matthéüs 8:17). De Heere Jezus was een 'Man van smarten en verzocht in krankheid.' Niemand heeft zo'n gelegenheid om de geest van een lijdende Zaligmaker te leren kennen dan lijdende volgelingen.

Ik besluit met een woord van *aansporing* tot alle gelovigen, waarvan ik God hartelijk bid dat Hij het op hun zielen drukt. Ik spoor u aan een gesteldheid van innige gemeenschap met Christus te onderhouden en nooit bang te zijn dat u 'te ver gaat' in de godsdienst. Denk hier aan, als u grote vrede wilt hebben in uw zieke dagen.

Met spijt bemerk ik in sommige dorpen de neiging om de standaard van praktisch christendom te verlagen en 'extreme zienswijzen' te verkondigen over de levenswandel van een christen. Zelfs godsdienstige mensen zullen soms koel kijken naar degenen die zich uit de wereldse maatschappij terugtrekken en ze zullen hen beoordelen als 'apart, bekrompen, liefdeloos, zuurpruimen' en dergelijke. Ik waarschuw ieder die in Christus gelooft op te passen voor beïnvloeding door zulke maatstaven. Ik vraag hem, als hij licht verlangt in de doodsvalei, 'zichzelf onbevlekt te bewaren van de wereld', 'te volharden de Heere na te volgen' en zeer nauw met God te wandelen.

Ik geloof dat het gebrek aan echtheid in de christelijkheid van

veel mensen het geheim is van hun geringe troost, beide in gezondheid en ziekte. Ik geloof dat de 'half-en-half', 'houdt-iedereen-te-vriend'-godsdienst, die velen tegenwoordig bevredigt, vijandschap is tegen God en doornen zaait op sterfbedden, wat velen nooit ontdekken, tot het te laat is. Ik geloof dat de zwakheid en futloosheid van zo'n godsdienst nooit zo vaak aan het licht komt als op een ziekbed.

Als u en ik een sterke vertroosting wensen in onze tijden van nood, dan moeten wij niet tevreden zijn met een naakte vereniging met Christus. We moeten zoeken iets te kennen van innige, doorleefde gemeenschap met Hem. Laten we nooit en te nimmer vergeten dat *vereniging* één zaak is, en *gemeenschap* een andere. Ik vrees dat duizenden die weten wat 'vereniging' met Christus is, niets weten van de 'gemeenschap' met Hem. Na een lange tijd van ziekte kan de dag komen dat we zullen bemerken, dat medicijnen niet meer helpen kunnen en dat er niets anders overblijft dan te moeten sterven. Vrienden zullen terzijde staan, onmachtig om ons te helpen. Het gehoor, het gezicht, zelfs de kracht om te bidden zullen ons spoedig ontbreken. De wereld en haar schaduwen zullen versmelten onder onze voeten. De eeuwigheid zal in zijn volle werkelijkheid voor onze geest opdoemen. Wat zal ons ondersteunen in dat uur van beproeving? Wat zal ons in staat stellen met de dichter te zeggen: 'Ik zal geen kwaad vrezen?' (Psalm 23:4).

Niets, helemaal niets dan de innige gemeenschap met Christus kan dit doen. Christus, Die door het geloof in onze harten woont, Christus, Die Zijn rechterhand onder ons hoofd legt, Christus, Die we gedurig aan onze zijde weten, Christus alleen kan ons de volkomen overwinning geven in de laatste strijd.

Laten wij Christus dichter aankleven, Hem hartelijker liefhebben, nauwgezetter voor Hem leven, meer doen wat Hij deed, vrijmoediger Hem vertrouwen en Hem volkomen navolgen. Zo'n godsdienst zal altijd loon met zich meebrengen. Wereldse mensen zullen er om lachen, zwakke broeders mogen het extreem vinden. Maar déze godsdienst zal toch stand houden. Bij ziekte zal ze ons

vrede geven, in de toekomstige wereld zal ze ons een eerkroon geven die nooit vergaat.

De tijd is kort. De gedaante van deze wereld gaat voorbij. Nog enkele kwalen en alles zal voorbij zijn. Nog een paar begrafenissen, en onze begrafenis zal plaatshebben. Nog enkele stormen en aanvechtingen, en wij zullen veilig in de haven zijn. Wij reizen naar een wereld waar geen ziekte meer is, waar scheiding en pijn, schreien en morren voor altijd voorbij zijn.

De hemel raakt elk jaar voller en de aarde leger. De vrienden die ons voorgegaan zijn worden talrijker dan de vrienden achter ons. 'Want nog een zeer weinig tijds, en Hij die te komen staat, zal komen en niet vertoeven.' (Hebreëen 10:37). In Zijn tegenwoordigheid zal er een volheid van vreugde zijn. Christus zal alle tranen van de ogen van Zijn volk afwissen. De laatste vijand die teniet gedaan zal worden is de dood. Maar hij zal zeker teniet gedaan worden. De dood zelf zal eens sterven. (Openbaring 20:14).

Laten wij intussen leven het leven des geloofs in de Zoon van God. Laten wij volkomen op Christus leunen en ons verheugen in de gedachte dat Hij voor altijd leeft. Ja, gezegend zij God! Christus leeft, hoewel wij zullen sterven. Christus leeft, hoewel familie en vrienden ten grave gedragen zullen worden. Hij leeft, Die de dood overwon en leven en onverderfelijkeid aan het licht bracht door het evangelie. Hij leeft, Die gezegd heeft: 'O dood, waar zijn uw pestilentiën, o hel, waar is uw verderf?' (Hosea 13:14). Hij leeft, Die eens ons sterfelijk lichaam zal veranderen en gelijk maken aan Zijn verheerlijkt lichaam.

Laten wij in zieke en gezonde dagen, in leven en in dood, ons vertrouwen op Hem stellen. Voorwaar, wij behoorden dagelijks met een der ouden te zeggen: 'Gode zij dank voor Jezus Christus!'